

**UCHWAŁA NR LIV/448/2023
RADY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

z dnia 25 maja 2023 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Programu promocji
zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie
Tarnogórskim” za rok 2022**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2022r. poz. 1526 z późn. zm.¹⁾) oraz art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz.U. z 2022r. poz. 690 z późn. zm.²⁾)

**Rada Powiatu
uchwala:**

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji „Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie Tarnogórskim” za rok 2022, w treści stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tarnogórskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady
Powiatu

Przemysław Cichosz

¹⁾ Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano w: Dz. U. z 2023r. poz. 572

²⁾ Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano w: Dz. U. z 2022r. poz. 830, poz. 1079, poz. 1383, poz. 1561, poz. 1812, poz. 2666, poz. 2754, z 2023r. poz. 240

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TARNOWSKICH GÓRACH**

Sprawozdanie z realizacji „PROGRAMU PROMOCJI ZATRUDNIENIA ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY W POWIECIE TARNOGÓRSKIM” za rok 2022

DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
w Tarnowskich Górach

mgr Ewa Brachaczek

Tarnowskie Góry, kwiecień 2023

SPIS TREŚCI

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO ZA 2022 ROK

1.1.	POZIOM I STOPA BEZROBOCIA	5
1.2.	STRUKTURA BEZROBOTNYCH	8
	BEZROBOTNE KOBIETY	10
1.3.	BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	11
	OSOBY DO 30 ROKU ŻYCIA	11
	OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE	11
	BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA	12
	BEZROBOTNI KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ	12
	BEZROBOTNI POSIADAJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 6 ROKU ŻYCIA LUB CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO NIEPEŁNOSPRAWNE DO 18 ROKU ŻYCIA	13
	BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI	13
1.4.	BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI	14
1.5.	POSZUKUJĄCY PRACY	16
1.6.	ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADÓW PRACY W ROKU 2022	16

2. USŁUGI RYNKU PRACY

2.1.	POŚREDNICTWO PRACY	17
2.2.	POŚREDNICTWO PRACY ZWIĄZANE ZE SWOBODNYM PRZEPŁYWEM PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO – SIEĆ EURES	18
	ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW	20
2.3.	PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA	22
2.4.	WSPÓŁPRACA Z OŚRODKAMI POMOCY SPOŁECZNEJ	24
	PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA	24
2.5.	ORGANIZACJA SZKOLEŃ	25

3. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

3.1.	DOTACJE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	27
3.2.	REFUNDACJE WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY	28
3.3.	STAŻ	29
3.4.	PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH	29
3.5.	PRACE INTERWENCYJNE	30
3.6.	ROBOTY PUBLICZNE	30
3.7.	PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	30
3.8.	FINANSOWANIE KOSZTÓW PRZEJAZDÓW DO MIEJSCA ZATRUDNIENIA, ODBYWANIA STAŻU, PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO DOROSŁYCH, SZKOLENIA	31
3.9.	DODATKI AKTYWIZACYJNE	32
3.10.	REFUNDACJA KOSZTÓW OPIEKI NAD DZIECKIEM LUB DZIEĆMI DO LAT 7	32
3.11.	BON ZATRUDNIENIOWY	33
3.12.	BON NA ZASIEDLENIE	33
3.13.	DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA ZA ZATRUDNIENIE BEZROBOTNEGO, KTÓRY UKOŃCZYŁ 50 ROK ŻYCIA	34

4. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

35

5. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH TZW. TARCZ ANTYKRYZYSOWYCH	39
---	----

6. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE POMOCY UCHODźCOM Z UKRAINY	40
---	----

7. REALIZACJA ZADAŃ DOTYCZĄCYCH AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY	41
---	----

8. DODATKOWE DZIAŁANIA URZĘDU MAJĄCE NA CELU PODNIESIENIE JAKOŚCI OFEROWANYCH USŁUG	47
---	----

9. INFORMACJA DOTYCZĄCA EWIDENCJI BEZROBOTNYCH I ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU BEZROBOCIA ZA 2022 ROK

9.1.	PASYWNE DZIAŁANIA URZĘDU OGRANICZAJĄCE SKUTKI BEZROBOCIA – BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU	50
9.2.	POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE I ORZECZNICTWO PROWADZONE PRZEZ PUP – STATYSTYKA	51

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI PUP W ROKU 2022	52
---	----

SPIS TABEL I WYKRESÓW	54
-----------------------	----

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO ZA 2022 ROK

1.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

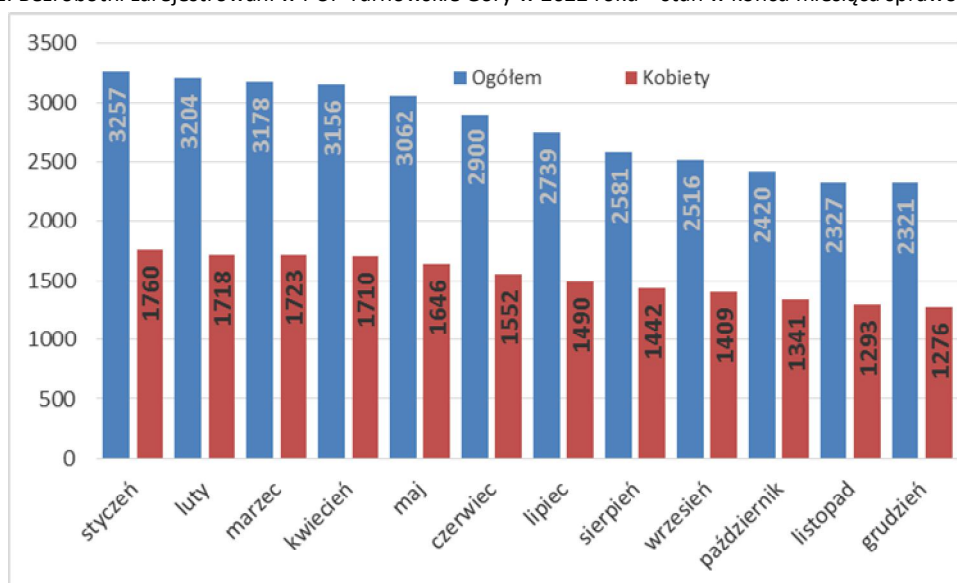
Na dzień 31 grudnia 2022 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach zarejestrowanych było **2.321** osób bezrobotnych, w tym **1.276** kobiet. Liczba osób bezrobotnych była niższa od liczby osób zarejestrowanych w analogicznym okresie roku ubiegłego o **807 osób** (31.12.2021 r. – 3.128).

Tabela 1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2012-2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba bezrobotnych ogółem	5.958	6.078	5.225	4.686	4.087	3.318	2.804	2.483	3.326	3.128	2.321

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Wykres 1. Bezrobotni zarejestrowani w PUP Tarnowskie Góry w 2022 roku – stan w końcu miesiąca sprawozdawczego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy wprowadzono przepisy *ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* umożliwiające rejestrację obywateli Ukrainy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy. W okresie od 24 lutego 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. zarejestrowano 202 obywateli Ukrainy, w tym 192 kobiety - 143 osoby uzyskały status osoby bezrobotnej, 59 osób zarejestrowano jako poszukujących pracy.

Na koniec grudnia 2022 roku stopa bezrobocia w powiecie tarnogórskim kształtowała się na poziomie **4,4%** i była niższa o 1,6 punktu procentowego w porównaniu do stopy bezrobocia w grudniu 2021 roku (6,0%).

W powiecie tarnogórskim zanotowano wyższą stopę bezrobocia w porównaniu ze stopą bezrobocia w woj. śląskim. W ciągu roku obniżyła się wartość stopy bezrobocia w powiecie w porównaniu ze stopą bezrobocia w kraju i od sierpnia 2022 r. jest niższa niż wartość stopy bezrobocia w kraju.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2022 roku – powiat tarnogórski, woj. śląskie, Polska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wielkość bezrobocia w poszczególnych gminach naszego powiatu przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu tarnogórskiego - stan na dzień 31.12.2022 r.

Miasto / Gmina	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na 31.12.2022 r.			
	Ogółem	Kobiety	uprawnieni do zasiłku dla bezrobotnych	udział miasta/gminy w ogółem (%)
Powiat tarnogórski	2321	1276	236	x
M. Tarnowskie Góry	1065	574	106	45,9%
M. Radzionków	255	144	33	11,0%
Gm. Zbrosławice	235	136	22	10,1%
M. Kalety	189	113	17	8,2%
Gm. Świerklaniec	179	92	15	7,7%
M. Miasteczko Śląskie	168	98	15	7,2%
Gm. Tworóg	116	58	13	5,0%
Gm. Ożarowice	79	40	12	3,4%
Gm. Krupski Młyn	35	21	3	1,5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

W 2022 roku ruch bezrobotnych (napływ i odpływ) kształtował się następująco:

⇒ liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych wynosiła **3.772** osób, w tym 2.133 kobiety.

Wśród nowo rejestrujących się 3.229 osób poprzednio pracowało, 543 osoby nigdy nie pracowały;

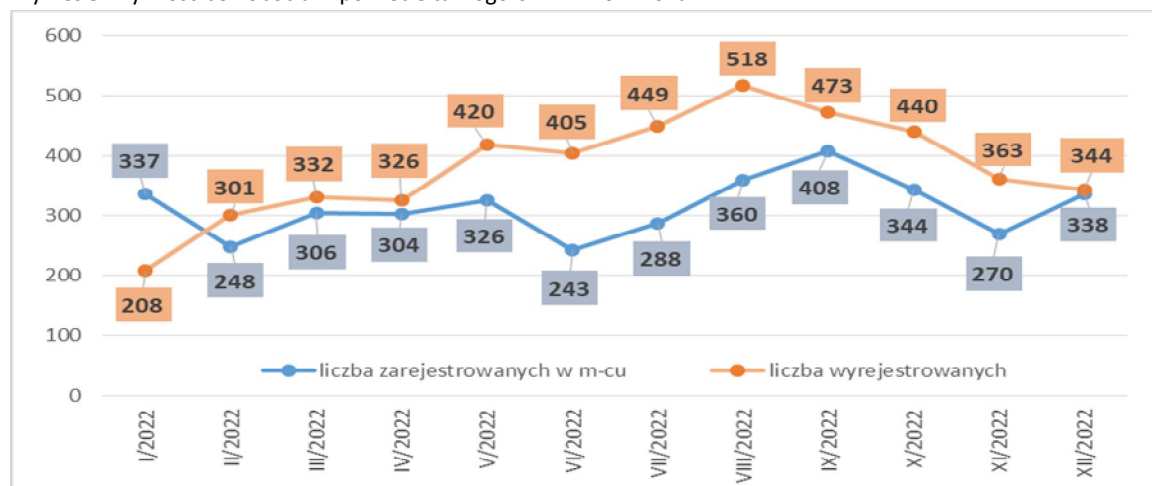
⇒ z ewidencji wyłączono w okresie styczeń-grudzień 2022 roku **4.579** osób, przyczyny pozbawienia statusu osoby bezrobotnej przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Bilans bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP Tarnowskie Góry w 2022 roku

podjęcie pracy		2.185 osoby
w tym	podjęcie pracy niesubsydiowanej	1.768 osób
	podjęcie pracy subsydiowanej	417 osób
	w tym	
	w ramach prac interwencyjnych	138 osób
	w ramach robót publicznych	53 osoby
	w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	30 osób
	w ramach dotacji na podjęcie działalności gospodarczej	171 osób
	w ramach bonu na zasiedlenie	18 osób
	w ramach bonu zatrudnieniowego	2 osoby
	w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia	5 osób
rozpoczęcie szkolenia		56 osób
rozpoczęcie stażu		309 osób
rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych		1 osoba
rozpoczęcie prac społecznie użytecznych		39 osób
w tym w ramach PAI		4 osoby
niepotwierdzenie gotowości do pracy		1117 osób
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej formy pomocy		27 osób
dobrowolna rezygnacja		231 osób
inne przyczyny		614 osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Wykres 3. Płynność bezrobocia w powiecie tarnogórskim w 2022 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

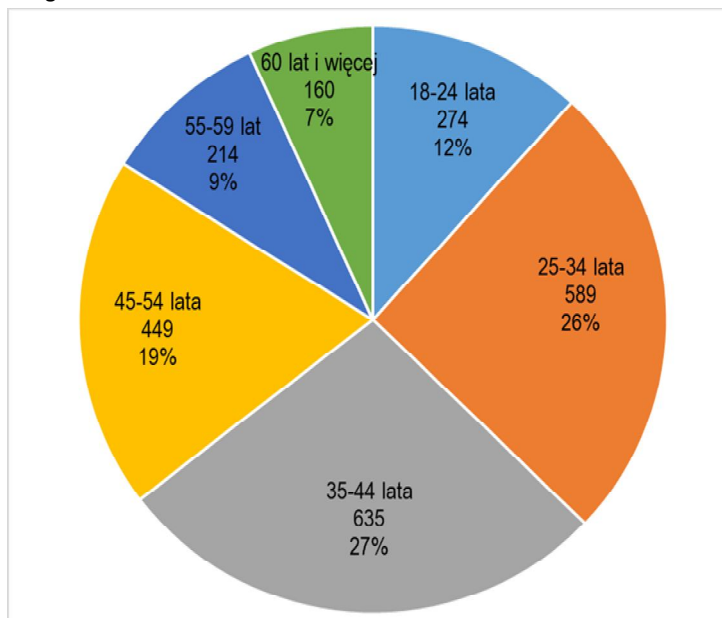
1.2. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Istotnymi informacjami dotyczącymi bezrobocia są dane dotyczące struktury zarejestrowanych osób. W przeciągu ostatniego roku zanotowano wzrost udziału procentowego w ogólnej liczbie bezrobotnych osób do 30 roku życia i uprawnionych do zasiłku, zmniejszeniu uległa natomiast liczba osób bezrobotnych długotrwale, bez kwalifikacji oraz osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Struktura zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach osób bezrobotnych w 2022 roku:

⇒ **osoby bezrobotne według wieku:**

Wykres 4. Bezrobotni według wieku – stan na dzień 31.12.2022 r.

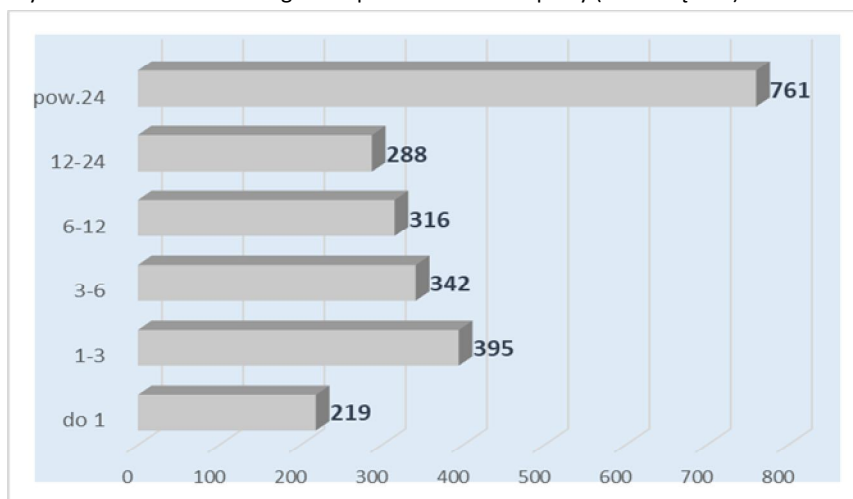

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 35-44 lata – 27% (635 osób). Osoby do 25 roku życia stanowiły 12% ogółu zarejestrowanych.

⇒ **osoby bezrobotne według czasu pozostawania bez pracy:**

Wykres 5. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) – stan na dzień 31.12.2022 r.

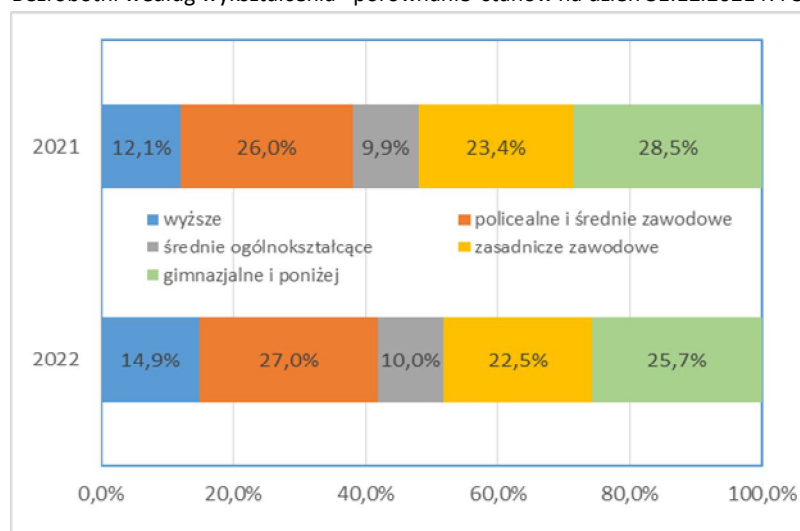

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Długość czasu pozostawania bez pracy ma dla bezrobotnych szczególne znaczenie, decyduje bowiem nie tylko o ich sytuacji ekonomicznej, ale wpływa również na postawę osób poszukujących pracy, często prowadzi do bierności zawodowej. Osoby poszukujące pracy ponad rok stanowią 45,2% ogólnej populacji bezrobotnych powiatu tarnogórskiego (1049 osób), w tym 32,8% pozostawało w ewidencji ponad 2 lata (761 osób).

⇒ **osoby bezrobotne według wykształcenia:**

Wykres 6. Bezrobotni według wykształcenia –porównanie stanów na dzień 31.12.2021 r. i 31.12.2022 r.

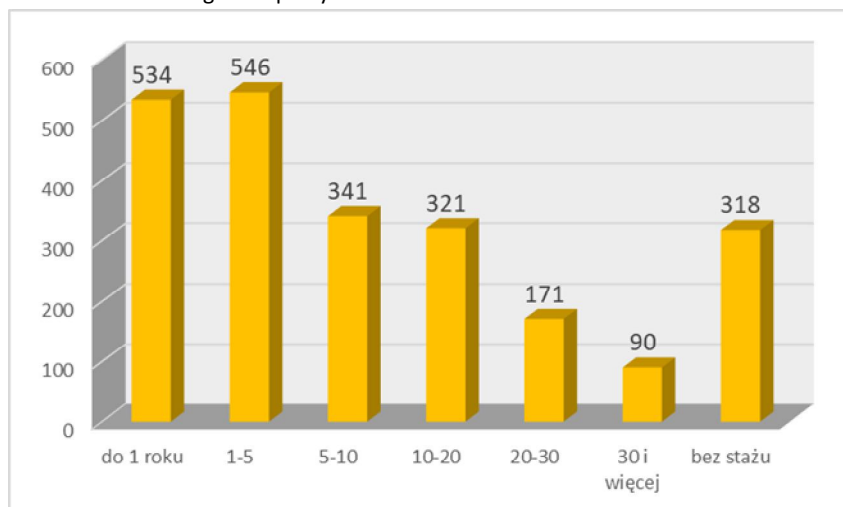

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Według stanu na dzień 31.12.2022 r. największą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe (626 osób, tj. 27,0% ogółu bezrobotnych), kolejną osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (596 osób, tj. 25,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych). Co dziesiąty bezrobotny legitymował się wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

⇒ **osoby bezrobotne według stażu pracy:**

Wykres 7. Bezrobotni według stażu pracy – stan na dzień 31.12.2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Na dzień 31 grudnia 2022 r. bezrobotni dotychczas nie pracujący stanowili 13,7% ogółu bezrobotnych (318 osób zarejestrowanych). Najliczniejszą grupę stanowią osoby bezrobotne legitymujące się stażem pracy wynoszącym od 1 roku do 5 lat (546 osób – tj. 23,5% ogółu).

BEZROBOTNE KOBIETY

Na dzień 31 grudnia 2022 roku bez pracy pozostawało **1.276** kobiet, co stanowi **54,9%** wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 4. Liczba bezrobotnych kobiet wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2012-2022

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba zarejestrowanych kobiet	3.326	3.317	2.843	2.617	2.276	1.951	1656	1434	1841	1703	1276
Udział procentowy kobiet do bezrobotnych ogółem	55,8%	54,6%	54,4%	55,8%	55,7%	58,8%	59,1%	57,8%	55,4%	54,4%	54,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Ponadto według danych z końca grudnia 2022 r. bezrobotne kobiety stanowiły:

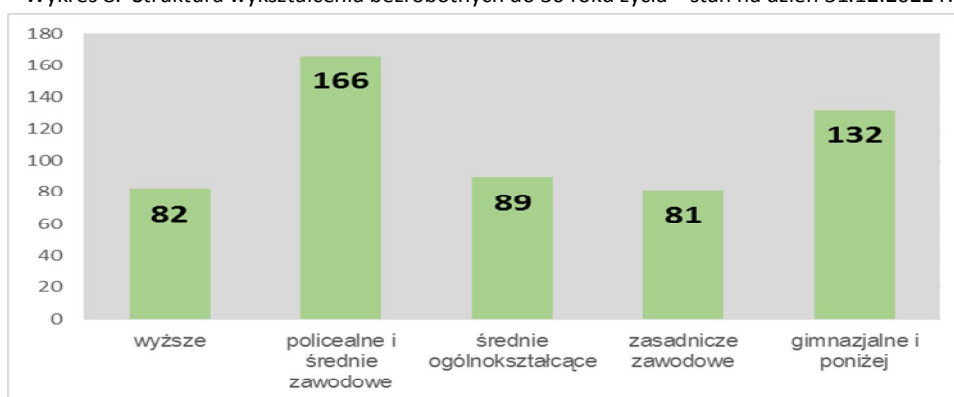
- 55,9% bezrobotnych uprawnionych do zasiłku;
- 58,2% bezrobotnych do 30 roku życia;
- 57,2% bezrobotnych długotrwale;
- 38,9% bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- 55,9% bezrobotnych bez kwalifikacji;
- 59,6% bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego;
- 50,7% bezrobotnych niepełnosprawnych.

1.3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY zgodnie z art. 49 USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

OSOBY DO 30 ROKU ŻYCIA

Na koniec 2022 roku w ewidencji osób bezrobotnych pozostawało **550** osób w wieku **do 30 roku życia**, w tym **320** kobiet. Osoby te stanowiły **23,7%** ogółu bezrobotnych na terenie powiatu tarnogórskiego. Osoby do 25 roku życia stanowiły 49,8% tej kategorii - 274 osoby. Osoby młode pozostające bez pracy do 12 miesięcy – łącznie stanowiły 74,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych do 30 roku życia.

Wykres 8. Struktura wykształcenia bezrobotnych do 30 roku życia – stan na dzień 31.12.2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE

W powiecie tarnogórskim odsetek osób **długotrwale bezrobotnych**, czyli pozostających w ewidencji powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych, zmniejszył się w porównaniu rok do roku (2021 - 59,0% ogółu bezrobotnych, 2022 – 55,6%).

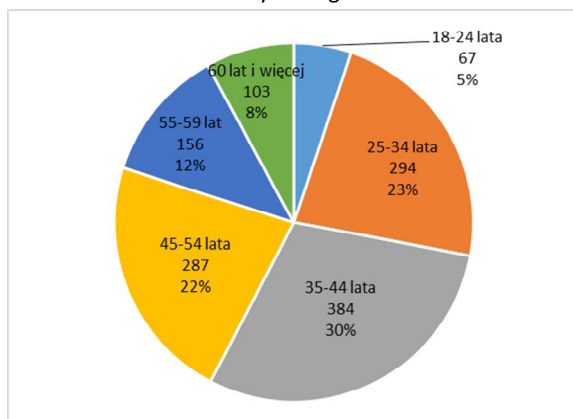
Na dzień 31 grudnia 2022 r. w ewidencji urzędu pozostawało **1.291** osób długotrwale bezrobotnych, w tym **739** kobiet (57,2% ogółu długotrwale bezrobotnych).

Największą grupę w tej kategorii tworzą osoby:

- **o niskich kwalifikacjach zawodowych** – z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – stanowią 28,5% (368 osób);
- **z minimalnym stażem pracy** – do 1 roku - 23,7% (306 osób),
- **w wieku 25-44** – stanowią 52,5% tej kategorii (678 osób);
- **osoby w wieku 45+** - stanowią one 42,3% (546 osób).

Jak kształtuje się struktura bezrobotnych długotrwale w przekroju wieku obrazuje wykres:

Wykres 9. Struktura wieku bezrobotnych długotrwale – stan na dzień 31.12.2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w urzędzie zarejestrowanych było **566** osób bezrobotnych **powyżej 50 roku życia**, co stanowi 24,4% ogółu bezrobotnych, w populacji tych bezrobotnych 374 osoby to osoby w wieku 55 i więcej lat (w tym: 160 osób powyżej 60 lat). Grupa ta charakteryzuje się:

- **długim czasem pozostawania bez pracy** – 57,4% ogółu osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia pozostawało w rejestrach tut. Urzędu co najmniej 12 miesięcy, w tym 44,9% pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy;
- **niskim poziomem wykształcenia** – wykształcenie zasadnicze posiada 205 osób, wykształcenie gimnazjalne i poniżej posiadają 174 osoby, łącznie stanowią oni 67,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Tak duża liczba osób pozostających bez zatrudnienia przez okres dłuższy niż 1 rok wynika przede wszystkim z faktu utrudnionej aktywizacji tych osób. Spowodowane to jest również przez oczekiwania pracodawców dyskryminujące osoby bezrobotne ze względu na posiadany wiek (preferowane są osoby młodsze) lub niechęć osób w tym wieku do aktywizacji zawodowej.

BEZROBOTNI KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w ewidencji urzędu pozostawało **5** osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.

Grupa ta zmniejszyła się o 2 osoby w porównaniu do roku 2021.

BEZROBOTNI POSIADAJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 6 ROKU ŻYCIA LUB CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO NIEPEŁNOSPRAWNE DO 18 ROKU ŻYCIA

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w ewidencji urzędu pozostawało **269** osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, stanowiły one 11,6% ogółu bezrobotnych oraz **6** osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

Wśród ww. osób największy odsetek stanowią:

- **pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy** – 153 osoby, tj. 56,9% ogółu bezrobotnych w tej kategorii,
- **osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym** - 78 osób, tj. 29,0% ogółu tej kategorii
- **osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej** - 75 osób, tj. 27,9% ogółu tej kategorii,
- **w wieku 25-34** – 147 osób, tj. 54,6% ogółu tej kategorii,
- **staż pracy do 5 lat** – 156 osób, tj. 58,0% ogółu bezrobotnych w tej kategorii.

BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach zarejestrowane były **152** osoby niepełnosprawne (6,5% ogółu bezrobotnych).

Tabela 5. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych – stan na dzień 31.12.2022 r.

Wyszczególnienie		ogółem	w tym kobiety	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
				do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24
Stopień niepełnosprawności	Znaczny	22	X	0	2	5	5	4	6
	Umiarkowany	88		5	17	11	10	16	29
	Lekki	42		4	6	4	2	6	20
Wiek	18-24	15	7	2	6	2	0	4	1
	25-29	11	6	0	2	4	1	1	3
	30-39	35	14	2	5	3	3	6	16
	40-44	16	7	1	4	2	2	1	6
	45-49	23	13	0	3	2	6	3	9
	50-54	22	15	2	1	5	3	4	7
	55-59	24	15	1	4	1	2	5	11
	60-64 lata	6	x	1	0	1	0	2	2
Wykształcenie	wyższe	15	X	3	2	3	4	1	2
	policealne, średnie zawodowe	35		0	4	2	5	7	17
	średnie ogólnokształcące	16		0	4	3	2	3	4
	zasadnicze zawodowe	45		4	6	5	3	10	17
	gimnazjalne i poniżej	41		2	9	7	3	5	15
Ogółem		152	77	9	25	20	17	26	55

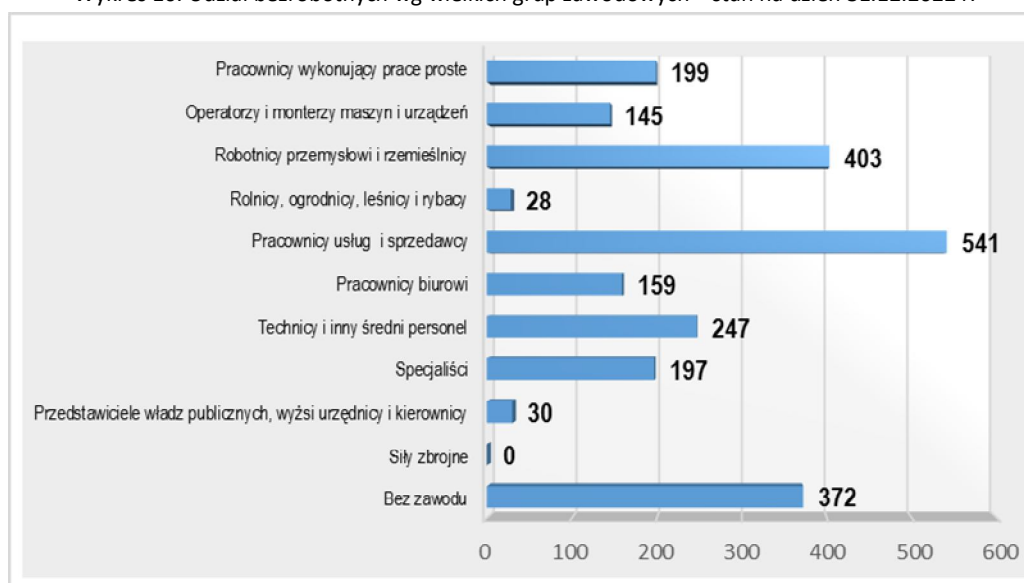
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

1.4. BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI

Na dzień 31 grudnia 2022 r. **1.949** osoby bezrobotne **posiadały zawód** (specjalność) – tj. 84%, natomiast **372** osoby **nie posiadały żadnego zawodu**, co stanowi 16% ogółu bezrobotnych.

Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie tarnogórskim według 10 grup zawodowych tzw. grup wielkich prezentuje poniższy wykres.

Wykres 10. Udział bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych – stan na dzień 31.12.2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Poniższe zestawienie prezentuje liczbę zarejestrowanych bezrobotnych według posiadanych zawodów (specjalności) z wyszczególnieniem grup wielkich i grup dużych „Klasyfikacji zawodów i specjalności”:

Tabela 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg grup zawodów – stan na dzień 31.12.2022 r.

Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani	
	stan na 31.12.2022	udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych
Bez zawodu	372	16,03%
0 Siły zbrojne	0	0,00%
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	30	1,29%
11 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	8	x
12 Kierownicy ds. zarządzania i handlu	7	x
13 Kierownicy ds. produkcji i usług	5	x
14 Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	10	x
2 Specjaliści	197	8,49%
21 Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	48	x
22 Specjaliści ds. zdrowia	16	x
23 Specjaliści nauczania i wychowania	27	x

24 Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	59	x
25 Specjaliści ds. technologii informacyjno-komunikacyjnych	8	x
26 Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	39	x
3 Technicy i inny średni personel	247	10,64%
31 Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	65	x
32 Średni personel ds. zdrowia	42	x
33 Średni personel ds. biznesu i administracji	84	x
34 Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	38	x
35 Technicy informatycy	18	x
4 Pracownicy biurowi	159	6,85%
41 Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	75	x
42 Pracownicy obsługi klienta	34	x
43 Pracownicy ds. finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	x
44 Pozostali pracownicy obsługi biura	7	x
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	541	23,31%
51 Pracownicy usług osobistych	182	x
52 Sprzedawcy i pokrewni	326	x
53 Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	14	x
54 Pracownicy usług ochrony	19	x
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	28	1,21%
61 Rolnicy produkcji towarowej	19	x
62 Leśnicy i rybacy	8	x
63 Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	1	x
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	403	17,36%
71 Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	122	x
72 Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	110	x
73 Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	17	x
74 Elektrycy i elektronicy	29	x
75 Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	125	x
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	145	6,25%
81 Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	90	x
82 Monterzy	14	x
83 Kierowcy i operatorzy pojazdów	41	x
9 Pracownicy wykonujący prace proste	199	8,57%
91 Pomoce domowe i sprzątaczk	43	x
92 Robotnicy wykonujący prace proste w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie	0	x
93 Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	113	x
94 Pracownicy wykonujący prace proste związane z przygotowaniem posiłków	19	x
95 Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0	x
96 Ładowacze nieczystości i inni pracownicy wykonujący prace proste	24	x
razem	2321	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

1.5. POSZUKUJĄCY PRACY

Termin „poszukujący pracy” oznacza osobę zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy poszukującą zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy.

W końcu 2022 roku w rejestrze tut. Urzędu pozostawało **89** osób poszukujących pracy, w tym 50 kobiet. W porównaniu do roku 2021 odnotowano spadek o 141 osób. Wśród tej grupy 25 osób (w tym 9 kobiet) posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

1.6. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADÓW PRACY W ROKU 2022

Do tut. Urzędu w 2022 r. wpłynęły informacje o planowanych zwolnieniach z dwóch zakładów pracy zlokalizowanych na terenie powiatu: w czerwcu wpłynęło powiadomienie z ZAMET Budowa Maszyn, który zamierzał wygasić działalność produkcyjną w oddziale w Bytomiu i skoncentrować produkcję tylko na zakładzie w Tarnowskich Górach, zaś w sierpniu o planowanych zwolnieniach grupowych poinformowała Huta Cynku Miasteczko Śląskie S.A – w grudniu zakład poinformował, że zwolnienia odbywać się będą na zasadzie zwolnień indywidualnych. Dodatkowo do tut. Urzędu wpłynęły powiadomienia z firm: PKO PB S.A. i ORANGE Polska S.A., tj. zakładów pracy, który mają swoje siedziby w całej Polsce, a zatrudniają osoby zamieszkujące na terenie powiatu tarnogórskiego.

2. USŁUGI RYNKU PRACY

W ramach struktury Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach wyodrębniono *Centrum Aktywizacji Zawodowej (CAZ)*, tj. wyspecjalizowaną komórkę organizacyjną PUP realizującą zadania w zakresie usług, instrumentów oraz programów rynku pracy.

CAZ świadczy usługi: wspierające osoby bezrobotne i poszukujące pracy w uzyskaniu zatrudnienia, pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach oraz pozyskiwania ofert pracy.

2.1. POŚREDNICTWO PRACY

W 2022 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach wpłynęło **2477 ofert pracy**, w tym 678 ofert pracy subsydiowanej (staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace interwencyjne, roboty publiczne).

Dział Pośrednictwa Pracy w 2022 roku:

- **zorganizował 4 spotkania z bezrobotnymi w ramach giełd pracy i rekrutacji grupowych**, w których uczestniczyło **29 osób bezrobotnych**;
- **1047 osób** bezrobotnych wezwano w celu przedstawienia możliwości podjęcia pracy;
- wydano **1133** skierowania do podjęcia pracy, odbycia stażu, przygotowania zawodowego, prac interwencyjnych bądź innych form aktywizacji zawodowej;
- udzielono **5147** informacji o będących w realizacji ofertach pracy;
- **3.544 osoby** objęto Indywidualnym Planem Działania.

W dniu **22 kwietnia 2022** roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach zorganizował Targi Pracy. Spotkanie – przy licznych udziałach osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz osób zainteresowanych problematyką rynku pracy - odbyło się w Tarnogórskim Centrum Kultury. Targi były również skierowane do osób poszukujących pracy z Ukrainy. W Targach wzięło udział **19** podmiotów i organizacji, wśród których znajdowało się:

- **18** pracodawców z terenu powiatu i miast ościennych,
- **1** organizacja współpracująca z publicznymi służbami zatrudnienia (ZUS Inspektorat w Tarnowskich Górach).

Pracodawcy uczestniczący w Targach mieli do zaoferowania razem **265** ofert zatrudnienia. Wolne wakaty oferowane na Targach koncentrowały się w przeważającej części w branżach: prac fizycznych oraz usług – 70 miejsc pracy, motoryzacji/transportu - 37 miejsc pracy, przetwórstwa i obróbki metali - 29 miejsc pracy, umysłowej/IT - 27 miejsc pracy, budownictwa - 22 miejsca pracy, stolarstwa i obróbki drewna - 15 miejsc pracy, gastronomii/hotelarstwa - 14 miejsc pracy, operatorów maszyn i urządzeń - 9 ofert, elektrycznej / elektronicznej - 9 miejsc pracy, odzieżowej - 9 miejsc pracy oraz handlowej - 6 miejsc pracy. Dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności dostępnych było **16** ofert pracy w różnych branżach i specjalnościach.

W trakcie Targów osoby zainteresowane mogły również zapoznać się z wieloma ofertami pracy w ramach **sieci EURES** - świadczących usługi pośrednictwa pracy w krajach EU/EOG.

Pracownicy Działu Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego czynnie uczestniczyli w panelu roboczym w ramach przeprowadzonego badania „Barometr zawodów – prognoza na 2023 rok”.

„Barometr zawodów” jest badaniem ogólnopolskim, realizowanym przez powiatowe urzędy pracy. Jest to krótkookresowe, jednoroczne badanie jakościowe określające zapotrzebowanie na pracowników w kolejnym roku. Barometr powstaje osobno dla każdego powiatu oraz dla całego województwa. Zostało one przeprowadzone po raz pierwszy w Polsce w 2015 r.

Wyniki badania dla powiatu tarnogórskiego dostępne są na stronie internetowej www.barometrzawodow.pl

W 2022 roku opracowano i wydano kolejną edycję **Informatora „Szkoły ponadpodstawowe w powiecie tarnogórskim 2022/2023”**.

2.2. POŚREDNICTWO PRACY ZWIĄZANE ZE SWOBODNYM PRZEPŁYWEM PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO - SIEĆ EURES

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. urząd pracy:

- dysponował i upowszechniał **520 zagranicznych** ofert pracy (razem 2975 miejsc pracy) oraz **2** krajowe oferty (2 miejsca pracy) **EURES**;

- podjął współdziałanie z instytucjami w zakresie działalności sieci EURES, tj. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Radzionkowie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach oraz instytucjami szkoleniowymi - nawiązano 48 kontaktów z ww. instytucjami;
- **przedstawił 157 osobom** bezrobotnym oraz poszukującym pracy **oferty pracy za granicą** w różnych zawodach oraz informacje nt. działalności sieci EURES lub w temacie warunków życia i pracy w krajach EU/EOG.

Od listopada 2022 r. Urząd włączył się w promocję projektu pilotażowego pt. „*EU Talent Pool /Europejska Pula Talentów*” zainicjowanego przez Komisję Europejską i realizowanego wspólnie przez Europejski Urząd ds. Pracy (ELA) i sieć EURES. Projekt skierowany jest zarówno dla pracodawców jak i osób z Ukrainy, które opuściły swój kraj z powodu wojny i są objęte ochroną czasową. W ramach pilotażu cudzoziemcy mają m.in. bezpłatny dostęp do informacji i doradztwa na temat życia i pracy w Polsce (oraz w państwach członkowskich UE/EFTA), a także dostęp do samoobsługowych usług online na portalu EURES. Tut. Urząd upowszechniał informacje nt. pilotażu wśród partnerów instytucjonalnych, tj. ośrodków opieki społecznej, Izby Przemysłowo-Handlowej w Tarnowskich Górach, CECH Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorców w Tarnowskich Górach, Urząd Miasta Tarnowskie Góry, Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach oraz wśród zarejestrowanych osób narodowości ukraińskiej.

Od grudnia 2022 r. PUP Tarnowskie Góry włączył się również w promocję kampanii pt. „*Jobs for Young People*” (Praca dla Młodych) – projektu ogłoszonego przez Europejski Urząd ds. Pracy (ELA), który koordynuje działania sieci EURES. Głównym celem projektu jest podniesienie świadomości osób młodych (18 - 25 lat) nt. usług sieci EURES. W ramach działań promocyjnych upowszechniono informację o projekcie w ramach konferencji „*Młodzi Innowatorzy 2022*” (zorganizowanej 20.12.2022 r. w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Tarnowskich Górach) oraz zamieszczono artykuł nt. ww. kampanii w wydawanym przez tut. Urząd „*Informatorze*”.

ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW

Tabela 7. Obsługa dot. cudzoziemców przez PUP Tarnowskie Góry w latach 2018-2022.

Rok	rejestracja oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom	wydawanie opinii Starosty o sytuacji na lokalnym rynku pracy	decyzje w sprawie zezwoleń na pracę sezonową
2018	5 156	216	24
2019	5 995	184	102
2020	8 091	155	130
2021	7 642	195	220
2022	6 110	57	79
łącznie	32 994	807	555

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Od połowy 2006 roku obowiązują **ułatwienia w zatrudnianiu cudzoziemców** z państw takich jak **Republika Armenii, Republika Białorusi, Republika Gruzji, Republika Mołdowy, Federacja Rosyjska lub Ukraina**. W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy od października 2022 r. wykreślono możliwość ułatwienia dla obywateli Federacji Rosyjskiej. Obywatele tych państw mogą wykonywać pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę, w okresie *maksymalnym 24 miesięcy*, na podstawie oświadczenia podmiotu o powierzeniu im wykonywania pracy, zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na miejsce pobytu stałego lub siedzibę składającego oświadczenie.

W **2022** roku PUP Tarnowskie Góry zarejestrował **6110 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom** (w 2021 r. zarejestrowano – 7642 oświadczeń).

W przypadku gdy podmiot chce powierzyć wykonywanie pracy cudzoziemcowi, na które wymagane jest zezwolenie na pracę zgodnie z procedurą wymagane jest uzyskanie przez ten podmiot *Informacji starosty właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy*. W takim przypadku urząd przyjmuje od pracodawcy ofertę pracy wraz z wnioskiem o *Informację*. Następnie niezwłocznie sprawdza, czy wśród osób zarejestrowanych w urzędzie pracy są kandydaci spełniający wymagania określone w ofercie pracy. W przypadku pozytywnej weryfikacji rejestru, informuje podmiot składający ofertę o liczbie kandydatów spełniających wymagania określone w ofercie. Następnie, w uzgodnieniu z podmiotem składającym ofertę, kieruje

kandydatów spełniających wymagania do ww. podmiotu. Nadto urząd dokonuje analizy wysokości proponowanego wynagrodzenia w odniesieniu do wysokości wynagrodzenia w takim samym lub porównywalnym zawodzie lub rodzaju pracy.

Informacja starosty wydawana jest na wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi w terminie:

- nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia oferty pracy w powiatowym urzędzie pracy, jeżeli z analizy rejestru bezrobotnych i poszukujących pracy nie wynika, że istnieje możliwość zorganizowania rekrutacji;
- nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia oferty pracy w przypadku organizowania rekrutacji wśród bezrobotnych i poszukujących pracy.

W 2022 r. przygotowanych zostało **57 opinii Starosty o sytuacji na lokalnym rynku** w związku z powierzeniem pracy cudzoziemcom – w 2021 r. opracowano 195 opinii.

Od 2018 roku nowym zadaniem realizowanym przez Powiatowe Urzędy Pracy jest wydawanie *zezwoleń na pracę sezonową*.

Zezwolenie na pracę sezonową może być wydane dla obywateli wszystkich państw spoza Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Zezwolenie wydawane jest jeśli cudzoziemiec ma wykonywać pracę w zakresie działalności bezpośrednio związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem lub zakwaterowaniem i usługami gastronomicznym.

Zezwolenie na pracę sezonową wydaje starosta właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi na okres nie dłuższy niż 9 miesięcy w roku kalendarzowym.

W 2022 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach wydał **79 decyzji ws. zezwolenia na wykonywanie prac sezonowych dla cudzoziemców** (w 2021 r. wydano 220 decyzji).

Od marca 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy wprowadzone zostały przepisy *ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa*, które **zezwalają na podejmowanie** zatrudnienia przez obywateli Ukrainy leganie przebywających na terytorium RP. Podmiot powierzający wykonywanie pracy jest zobowiązany do powiadomienia w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę podmiotu lub

miejsce zamieszkania podmiotu, o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi. Powiadomienie następuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego **PRACA.GOV.PL**. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach zarejestrował w 2022 r. wpływ **4674** powiadomień o podjęciu pracy przez cudzoziemców składanych przez pracodawców, w tym 2821 dotyczyło kobiet – 60,3% ogółu.

2.3. PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA

Poradnictwo zawodowe to usługa, która ma na celu udzielanie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy, a pracodawcom w doborze kandydatów do pracy i wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników.

Powyższe cele były realizowane w formie:

- **porad indywidualnych**, z których skorzystało **269** osób. Przeprowadzono **591** rozmów doradczych;
- **indywidualnej informacji zawodowej** – udzielono jej **2.619** osobom;
- **grupowego poradnictwa zawodowego**, gdzie skierowano **22** osoby bezrobotne i poszukujących pracy. Zajęcia ukończyło **21** osób.

Przeprowadzono następujące zajęcia:

- 1 grupa zajęciowa nt. *„Określ swoje predyspozycje”*;
- 2 grupy zajęciowe nt. *„Przygotowanie do wyjścia na rynek pracy”*.
- 1 grupa zajęciowa nt. *„Twarzą w twarz z pracodawcą – jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej”*
- **grupowej informacji zawodowej**, gdzie skierowano **20** osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Zajęcia ukończyło **15** osób.
 - 2 grupy zajęciowe nt. *„Usługi i instrumenty rynku pracy dla uczestników projektu Indywidualizacja od nowa - podejście case management w PSZ województwa śląskiego”*,
 - 1 grupa zajęciowa nt. *„Jak się opiszesz - tak Cię odbiorą. Dokumenty aplikacyjne”*,
 - 1 grupa zajęciowa nt. *„Metody poszukiwania pracy”*.

Po zakończeniu zajęć grupowych z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym **524 osoby** podjęły pracę.

Doradcy zawodowi przygotowywali wraz z pośrednikami pracy **Indywidualne Plany Działania (IPD)** dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Łącznie przygotowano je dla **3.544** osób bezrobotnych.

Ponadto doradcy zawodowi tut. Urzędu współpracują ze **szkołami i ośrodkami szkolno-wychowawczymi** z terenu powiatu tarnogórskiego.

W okresie sprawozdawczym odbyły się spotkania z młodzieżą następujących szkół:

- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie,
- Szkoła Podstawowa nr 10 w Tarnowskich Górach,
- Zespół Szkół Specjalnych w Radzionkowie,
- Zespół Szkół Budowlano-Architektonicznych w Tarnowskich Górach,
- Zespół Szkół Gastronomiczno – Hotelarskich w Tarnowskich Górach,
- Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Tarnowskich Górach.

Celem zajęć zawodoznawczych dla młodzieży jest wstępna preorientacja zawodowa. Wiedza ta ma prowadzić do świadomego i wolnego wyboru zawodu, a tym samym planowania indywidualnej kariery zawodowej. Doradcy zawodowi starają się pomagać młodym osobom w poznaniu i wykorzystaniu własnego potencjału edukacyjnego oraz zawodowego, w sprecyzowaniu własnych możliwości i pragnień dotyczących przyszłej drogi edukacyjno-zawodowej. Doradcy zwracają również uwagę na czynniki decydujące o trafnym wyborze zawodu, na które składa się przede wszystkim znajomość samego siebie, czyli realistyczne spostrzeganie własnej osoby oraz umiejętność stawiania sobie celów i ich realizacji. Doradcy udzielają informacji nt. sytuacji na rynku pracy, informują o zawodach deficytowych i nadwyżkowych, przygotowują do wyjścia na rynek pracy oraz do kontaktów z pracodawcami.

W 2022 r. pracownicy Działu Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego kontynuowali realizację we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach i 3 Powiatowymi Urzędami Pracy woj. śląskiego (Kłobuck, Racibórz, Żywiec) **programu pilotażowego pn. „Indywidualizacja od nowa – podejście case management w PSZ województwa śląskiego”**. W programie udział wzięła grupa 10 osób długotrwale bezrobotnych, nie posiadających kwalifikacji zawodowych lub posiadających nieaktualne, nieadekwatne

kwalifikacje. Uczestnicy skorzystali m.in. ze wsparcia doradcy zawodowego – diagnoza sytuacji społeczno-zawodowej i wytyczenie indywidualnej ścieżki pomocy; wsparcia psychologicznego oraz trenera pracy.

2.4. WSPÓŁPRACA Z OŚRODKAMI POMOCY SPOŁECZNEJ

W czerwcu 2022 r. odbyło się spotkanie z Dyrektorami ośrodków pomocy społecznej naszego powiatu, które dotyczyło realizacji działań wspierających aktywizację zawodową i społeczną mieszkańców powiatu tarnogórskiego oraz omówienia sytuacji związanej z działaniami wobec osób przybywających do Polski w związku z wojną w Ukrainie. W programie spotkania znalazło się m.in. realizacja Programu Aktywizacja i Integracja, przedstawienie programów i projektów realizowanych przez poszczególne jednostki w latach 2021 – 2022 oraz omówienie zakresu współpracy pomiędzy Urzędem Pracy a ośrodkami pomocy społecznej.

Osiem ośrodków pomocy społecznej (Kalety, Krupski Młyn, Miasteczko Śląskie, Ożarówice, Radzionków, Świerklaniec, Tarnowskie Góry, Zbrostawice) w 2022 korzystało z możliwości komunikacji drogą elektroniczną za pomocą uruchomionej w grudniu 2013 r. *Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej (SEPI)* umożliwiającej wymianę informacji pomiędzy PUP a jednostkami pomocy społecznej w zakresie udzielania informacji o wspólnych klientach.

W odpowiedzi na złożone wnioski Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach wystawił **2910** elektronicznych zaświadczeń w bezpieczny i szybki sposób (w 2021 r. – 3410). Dotychczasowe papierowe zaświadczenia zostały zastąpione wersją elektroniczną co znacznie ułatwia i usprawnia pracę.

PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA

Powiatowy Urząd Pracy samodzielnie lub we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej może inicjować działania w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej bezrobotnych w ramach **Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)**. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych są realizowane przez urząd pracy w ramach prac społecznie użytecznych.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach realizował Program Aktywizacja i Integracja

w porozumieniu z gminą Tworóg, w ramach którego do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano łącznie **4 osoby**, w tym 1 kobietę, natomiast działania w zakresie integracji społecznej przeprowadził Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tworogu.

2.5. ORGANIZACJA SZKOLEŃ

PUP Tarnowskie Góry w 2022 skierował na **szkolenia zawodowe 58 osób**, w tym 33 kobiety (56 osób bezrobotnych i 2 osoby poszukujące pracy).

Szkolenia ukończyły 62 osoby, w tym 2 osoby poszukujące pracy (4 osoby kontynuowały szkolenie rozpoczęte w 2021 r.).

Szkolenia indywidualne realizowano, w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę zapewnienie zatrudnienia przez konkretny zakład pracy osoby bezrobotnej wnioskującej o szkolenie. Szkolenia sfinansowano ze środków krajowych Funduszu Pracy przyznanych algorytmem oraz ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dla 1 osoby poszukującej pracy).

Wśród osób bezrobotnych najwięcej, bo **16 osób** – kończących tę formę aktywizacji, było osobami długotrwale bezrobotnymi.

Tabela 8. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które ukończyły szkolenie w 2022 r.

Kategoria osób	Liczba osób przeszkolonych	odsetek
długotrwale bezrobotni	16	26,7%
bezrobotni do 30 roku życia	14	23,3%
bezrobotni powyżej 50 roku życia	9	15,0%
bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	2	3,3%
bezrobotni niepełnosprawni	1	1,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Obszary tematyczne szkoleń były zróżnicowane. Poniższa tabela prezentuje ich podział.

Tabela 9. Obszary zawodowe szkoleń – rok 2022

Obszar szkolenia bezrobotnych	Liczba osób, które ukończyły szkolenia
Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	28
Opieka zdrowotna	6
Technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	5

Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	5
Języki obce	4
Opieka społeczna (w tym: opieka na osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	4
Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	3
Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	2
Zarządzanie i administrowanie	1
Informatyka i wykorzystanie komputerów	1
Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	1
Usługi gastronomiczne	1
Pozostałe usługi	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

W ramach organizowanych szkoleń kierowano osoby m.in. na następujące szkolenia zawodowe:

- prawo jazdy kat. C, C+E i kwalifikacje na przewóz rzeczy,
- prawo jazdy kat. C i kwalifikacja na przewóz rzeczy,
- prawo jazdy kat. D i kwalifikacja na przewóz osób,
- operator koparko-ładowarki,
- spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi meto. TIG,
- obsługa wózka jezdniowego podnośnikowego z mechanicznym napędem podnoszenia z wyłączeniem wózków z wysięgnikiem teleskopowym i wózków podnoszących operatora w kabinie do góry,
- uprawnienia elektryczne SEP,
- obsługa i programowanie obrabiarek sterowanych numerycznie CNC,
- kurs florystyczny,
- kurs księgowości z obsługą programu Symfonia,
- opiekunka dziecięca,
- masaż klasyczny,
- szkolenie z zakresu języka polskiego.

W ramach projektu pn. „**Wsparcie cudzoziemców przez PSZ województwa śląskiego**” w okresie od lipca do grudnia 2022 r. tut. Urząd zaktywizował **10 obywateli Ukrainy** poprzez udział w szkoleniach zawodowych, których część zawierała moduł nauki języka polskiego. Były to szkolenia:

- masaż klasyczny, relaksacyjny i antycellulitowy (1 osoba);
- masaż klasyczny z językiem polskim (3 osoby);
- recepcjonistka (1 osoba);
- kurs księgowości z obsługą programu Symfonia i j. polskim (3 osoby);
- kurs fryzjerski od podstaw (1 osoba);
- operator wózka widłowego z egzaminem UDT (1 osoba).

Wszystkie skierowane osoby ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym.

3. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

3.1. DOTACJE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Bardzo popularną formą aktywizacji zawodowej są bezzwrotne **dotacje dla osób bezrobotnych na otwarcie własnej działalności gospodarczej**. Wysokość takiej dotacji zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie może przekroczyć 6-ciokrotności przeciętnego wynagrodzenia.

Osoby bezrobotne mogą z otrzymanych środków zakupić maszyny, urządzenia, meble i inne środki trwałe niezbędne do rozpoczęcia i prowadzenia działalności. Do 25% kwoty wnioskowanej przeznaczone może być na zakup niezbędnego towaru. Istnieje również możliwość przeznaczenia 20% wnioskowanej kwoty na pokrycie kosztów pomocy prawnej. Przy przyznawaniu środków bierze się pod uwagę spełnienie wymagań formalno-prawnych, ale również dobry pomysł bezrobotnego na własny „biznes”, perspektywy prowadzenia działalności, jak również realia lokalnego rynku pracy.

W roku 2022 Urząd Pracy udzielił **171** jednorazowych **dotacji** dla osób bezrobotnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, w tym dla **76** kobiet (w 2021 r. udzielono 165 dotacji).

Najczęściej bezrobotni podejmowali działalność w zakresie:

- usług ogólnobudowlanych i remontowo-budowlanych,
- usług fryzjerskich i kosmetycznych,
- wykonywanie instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i gazowych,
- pośrednictwa w obrocie nieruchomościami,
- konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych
- usług przygotowujących teren pod budowę,
- handlu.

Urząd finansował przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym w ramach Programu specjalnego pn. „Czas do pracy”, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanych projektów pozakonkursowych: w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (V)” oraz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Śląskiego na lata 2019-2022 pt. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (IV)”.

Tabela 10. Liczba udzielonych dotacji w roku 2022 wg miejsca zamieszkania osoby bezrobotnej ubiegającej się o dotację.

Miasto/Gmina	Ilość
Tarnowskie Góry	84
Zbroślawice	19
Radzionków	14
Świerklaniec	12
Tworóg	11
Ożarowice	10
Kalety	9
Miasteczko Śląskie	7
Krupski Młyn	5
Razem	171

Źródło: Opracowanie własne PUP Tarnowskie Góry

3.2. REFUNDACJE WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

Zakłady pracy, przy zatrudnianiu osób bezrobotnych, mogą skorzystać z **refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego**. Wysokość refundacji określona jest w ustawie i wynosi aktualnie maksymalnie **6-krotność wysokości przeciętnego wynagrodzenia**. O tę formę mogą ubiegać się zakłady pracy prowadzące działalność przez okres co najmniej 6 miesięcy, natomiast zrefundowane stanowisko pracy musi zostać utrzymane przez okres 24 miesięcy.

W roku 2022 Urząd zrefundował ze środków Funduszu Pracy, koszty wyposażenia lub doposażenia **26 stanowisk pracy** dla skierowanych bezrobotnych. Natomiast w ramach realizowanego programu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu pozakonkursowego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2019-2022 pt. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (IV)” – utworzono **4 stanowiska pracy**.

Z przeprowadzonej kontroli wynika, że stanowiska są utworzone zgodnie z warunkami określonymi w zawartych z pracodawcami umowach. Pracodawcy dokonali zakupów wyposażenia stanowisk pracy według szczegółowej specyfikacji stanowiącej załącznik do umowy.

3.3. STAŻ

Staż to jedna z form aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, pozwala osobom bezrobotnym na zdobycie doświadczenia zawodowego oraz nabycie nowych kwalifikacji zawodowych.

W 2022 r. **309** osób bezrobotnych, w tym **264** kobiety, odbywało **staż** zorganizowany u pracodawców.

Urząd finansował staże w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanych projektów pozakonkursowych: Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (V)” oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2019-2022 pt. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (IV)”.

3.4. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH

Przygotowanie zawodowe dorosłych to instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończony egzaminem.

Przygotowanie zawodowe dorosłych jest realizowane według programu ukierunkowanego na nabywanie umiejętności praktycznych oraz zdobywanie wiedzy teoretycznej, niezbędnej do wykonywania zadań zawodowych, przygotowanego przez pracodawcę lub instytucję szkoleniową we współpracy z pracodawcą.

Do odbycia **przygotowania zawodowego dorosłych** w 2022 roku skierowano **1** osobę. Organizację tej formy aktywizacji Urząd finansował ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu pozakonkursowego: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 pt. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (IV)”.

3.5. PRACE INTERWENCYJNE

Prace interwencyjne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, w wyniku umowy zawartej z urzędem pracy, z dofinansowaniem pracodawcy przez urząd pracy części wynagrodzenia za zatrudnienie osoby bezrobotnej. Celem jest ułatwienie bezrobotnym powrotu na rynek pracy.

W roku 2022 prace interwencyjne w wyniku wydanego przez Urząd skierowania rozpoczęło **138** osób bezrobotnych, w tym **96 kobiet**.

Organizacja prac interwencyjnych finansowana była ze środków krajowych Funduszu Pracy oraz ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanych projektów pozakonkursowych: w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. *„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (V)”*, i w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2019-2022 pt. *„Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (IV)”*.

3.6. ROBOTY PUBLICZNE

W roku 2022 skierowano do pracy w ramach robót publicznych **53** osoby bezrobotne, w tym **39 kobiet**.

Roboty publiczne zorganizowały samorządy gminne, były to prace porządkowe na terenie gminy oraz prace biurowe w różnych wydziałach. Do wykonywania prac w ramach robót publicznych skierowano m.in.: 9 osób bezrobotnych do 30 roku życia, 6 osób długotrwale bezrobotnych, 11 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Organizacja robót publicznych finansowana była ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym w ramach programu specjalnego *„Czas do pracy”*.

3.7. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne to forma aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy społecznej i niejednokrotnie mających problemy z przystosowaniem zawodowym. Prace wykonywane są na użytek gminy, a liczba godzin

pracy nie może przekraczać 10 tygodniowo. W 2022 roku Urząd zawarł porozumienia z następującymi gminami, na rzecz których prace społecznie użyteczne były wykonywane:

- Radzionków,
- Tworóg,
- Krupski Młyn,
- Zbrostawice,
- Świerklaniec,
- Tarnowskie Góry,
- Miasteczko Śląskie.

W wyniku zawartych porozumień do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano łącznie **39 osób**, w tym 20 kobiet. Osoby te wykonywały m.in. prace porządkowe oraz remontowe na terenie swojej gminy.

3.8. FINANSOWANIE KOSZTÓW PRZEJAZDÓW DO MIEJSCA ZATRUDNIENIA, ODBYWANIA STAŻU, PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO DOROSŁYCH, SZKOLENIA

Finansowanie kosztów przejazdu to jeden z instrumentów rynku pracy wspierających podstawowe usługi rynku pracy.

Zwrotu kosztów dojazdu starosta może dokonywać z Funduszu Pracy – przez okres do 12 miesięcy – osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, przygotowanie zawodowe dorosłych, staż lub została skierowana na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy i dojeżdża do tych miejsc,
- uzyskuje wynagrodzenie w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Starosta może zwrócić również bezrobotnemu :

- koszt przejazdu do pracodawcy (i powrotu do miejsca zamieszkania) w przypadku skierowania bezrobotnego do pracodawcy, który zgłosił ofertę pracy, jeżeli siedziba tego pracodawcy znajduje się poza miejscem zamieszkania bezrobotnego,
- koszt przejazdu na badania lekarskie (i powrotu do miejsca zamieszkania), jeżeli na badania te bezrobotny został skierowany przez powiatowy urząd pracy i dojeżdża do tych miejsc,

- koszt przejazdu do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych i powrotu do miejsca zamieszkania lub pobytu.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach w 2022 roku wydatkował kwotę **14.717,33 zł** na zwrot kosztów dojazdu osobom bezrobotnym.

3.9. DODATKI AKTYWIZACYJNE

Dodatek aktywizacyjny, to świadczenie, przysługujące bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku, którzy:

- w wyniku skierowania przez urząd pracy podjęli zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy i otrzymują wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- z własnej inicjatywy podjęli zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

W przypadku, gdy w wyniku skierowania przez urząd pracy osoba bezrobotna posiadająca prawo do zasiłku podejmuje zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę, może ubiegać się o dodatek aktywizacyjny w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymanym wynagrodzeniem, nie większym jednak niż 50 % zasiłku i przez okres w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

W przypadku, gdy osoba bezrobotna z własnej inicjatywy podejmuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową może ubiegać się o dodatek aktywizacyjny w wysokości do 50% zasiłku przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

W 2022 roku Urząd wydatkował kwotę **131,5 tyś. zł** na finansowanie dodatków aktywizacyjnych dla **133** osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, którzy podjęli zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

3.10. REFUNDACJA KOSZTÓW OPIEKI NAD DZIECKIEM LUB DZIEĆMI DO LAT 7

Bezrobotnym posiadającym co najmniej jedno dziecko do 6 roku starosta może, po udokumentowaniu poniesionych kosztów, refundować koszty opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 w wysokości uzgodnionej, nie wyższej jednak niż połowa zasiłku dla

bezrobotnych, na każde dziecko, na opiekę którego poniesiono koszty, jeżeli bezrobotny podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub zostanie skierowany na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych lub szkolenie oraz pod warunkiem osiągnięcia z tego tytułu miesięcznie przychodów nieprzekraczających minimalnego wynagrodzenia za pracę. Refundacja przysługuje na okres do 6 miesięcy.

W roku 2022 tut. Urząd zrefundował koszty opieki nad dzieckiem do lat 7 w wysokości **12.254,41 zł.**

3.11. BON ZATRUDNIENIOWY

Bon zatrudnieniowy stanowi gwarancję zrefundowania pracodawcy, który zatrudni **bezrobotnego do 30 roku życia** na okres 18 miesięcy, części kosztów wynagrodzenia wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne. Refundacja dokonywana jest przez okres pierwszych 12 miesięcy w wysokości zasiłku dla bezrobotnych, natomiast kolejnych 6 miesięcy nie podlega refundacji.

W 2022 r. tut. Urząd zawarł umowę o zatrudnienie bezrobotnego w ramach **bonu zatrudnieniowego** dla 2 osób, w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy.

3.12. BON NA ZASIEDLENIE

Bon na zasiedlenie może otrzymać osoba **bezrobotna do 30 roku życia**, która zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza miejscem dotychczasowego zamieszkania w wysokości nie wyższej niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę, jeżeli:

- a) z tytułu wykonywania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym,
- b) odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca

dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie,

- c) będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Pozyskane środki przeznacza się na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia lub działalności gospodarczej.

W roku 2022 tut. Urząd przyznał **bony na zasiedlenie** dla **18** osób, w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy oraz w ramach realizowanego programu z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu pozakonkursowego: Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „*Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (V)*”.

3.13. DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA ZA ZATRUDNIENIE BEZROBOTNEGO, KTÓRY UKOŃCZYŁ 50 ROK ŻYCIA

Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy **dofinansowanie wynagrodzenia** za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który **ukończył 50 rok życia**. Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje w kwocie nie wyższej niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy za każdego bezrobotnego. Dofinansowanie przysługuje przez okres:

- a) 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat, lub
- b) 24 miesięcy - przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia, odpowiednio przez okres 6 miesięcy w przypadku pkt. a oraz 12 miesięcy w przypadku pkt. b.

W roku 2022 tut. Urząd zawarł umowę o **dofinansowania wynagrodzenia** dla **5** osób. Organizację dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia finansowano w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy.

4. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Krajowy Fundusz Szkoleniowy to instrument polityki rynku pracy przeznaczony na finansowanie działań związanych z kształceniem ustawicznym pracowników lub pracodawców.

W roku 2022 przy wydatkowaniu środków KFS obowiązywały następujące priorytety:

- 1) Wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych w firmach, które na skutek pandemii COVID-19, musiały podjąć działania w celu dostosowania się do zmienionej sytuacji rynkowej;
- 2) Wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem;
- 3) Wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- 4) Wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących będących członkami rodzin wielodzietnych;
- 5) Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS;
- 6) Wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy, w tym także technologii i narzędzi cyfrowych oraz podnoszenie kompetencji cyfrowych;
- 7) Wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w branży motoryzacyjnej.

Priorytety Rady Rynku Pracy wydatkowania środków rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2022 roku:

- 1) Wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia;
- 2) Wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności;
- 3) Wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców.

W 2022 roku tut. Urząd w ramach KFS dysponował kwotą **877 507,80 zł.**

Zawarto z pracodawcami **141 umów**, w ramach których przeszkolono 356 osób, 3 osoby podjęły studia podyplomowe, a 30 osobom sfinansowano koszty egzaminów.

Tabela 11. Wydatkowanie środków KFS w latach 2020-2022.

	2020	2021	2022
kwota środków	1.123,9 tys zł	1.098,5 tys zł	877,5 tys zł
ilość zawartych umów	112	151	141
liczba przeszkolonych osób	692	611	356
liczba osób podejmujących studia podyplomowe	23	2	3

Tematyka szkoleń:

- Spawanie: Spawanie blach i rur metodą TIG, Ręczny przecinacz gazowy, Kurs spawania metodami 111, 135, 141;
- Elektryka/energetyka: Kurs instalatora paneli fotowoltaicznych, Doskonalenie kadry pracowniczej o innowacyjne metody tworzenia dokumentacji technicznej związanej z fotowoltaiką oraz ogrzewaniem elektrycznym;
- Transport/spedycja: Prawo jazdy kategorii C, C+E wraz z kursem kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, Kurs prawa jazdy kat. BE, Prawo jazdy kat. D, Kwalifikacja wstępna uzupełniająca przyspieszona na przewóz osób;
- Maszyny budowlane: Operator koparko-ładowarki kl. III, Operator koparki jednonaczyniowej kl. I, III, Operator ładowarki jednonaczyniowej kl. I, Operator podestów ruchomych przejezdnych, Obsługa suwnic wraz z egzaminem UDT;
- Mechanika samochodowa: Wysokie kompetencje w branży motoryzacyjnej, Szkolenie w zakresie uprawnień G1, eksploatacja samochodów elektrycznych i hybrydowych;
- Szkolenia przygotowujące do egzaminu mistrzowskiego w zawodzie: dekarz, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, betoniarz/zbrojarz, murarz/tylnik, kelner;
- Szkolenia przygotowujące do egzaminu czeladniczego w zawodzie: kucharz;
- Informatyka i wykorzystanie komputerów: Office 365 dla edukacji i zaawansowany kurs obsługi MS TEAMS, Średniozaawansowany kurs MS Excel, Kurs obsługi programu MS Word – przegląd narzędzi, Obsługa programu GstarCAD, ESET Szyfrowanie danych - Administrator ESET Endpoint Encryption Server, ESET Enterprise Inspect - Administrator XDR, ESET Client & Network Security Administrator, ESET Advanced Administration - warsztat praktyczny, Elementy systemu zabezpieczeń infrastruktury teleinformatycznej;
- Opieka zdrowotna: Kinesiotaping twarzy, FDM Intensywny, HVLA - manipulacje krótkodźwigniowe kręgosłupa, Masaż tkanek głębokich, Współczesna fizykoterapia wg Evidence Based Medicine (EBM), Zintegrowane metody fizjoterapii w zakresie Terapii Obrzękowej, Anatomia palpacyjna dla fizjoterapeutów, Kurs specjalistyczny dla pielęgniarek – Pielęgnowanie pacjenta dorosłego wentylowanego mechanicznie;

- Szkolenia kosmetyczne: Intensywny kurs stylizacji paznokci, Akademia stylizacji rzęs i brwi - 3 metody stylizacji rzęs, lifting rzęs oraz metoda stylizacji brwi, Przedłużanie rzęs metodą 1:1;
- Szkolenia fryzjerskie: Barber, Techniki barberingu 2022, Barberski SET, Nowoczesne trendy we fryzjerstwie, Beauty Hair Design, Stylowe strzyżenia męskie 2022, Nowoczesne strzyżenia damskie 2022, Kompetencje we fryzjerstwie. Trendy 2022, Nowoczesne techniki koloryzacji 2022, Kreatywne stylizacje włosów 2022, Upięcia i koki ver 2, Koloryzacje poziom III, Algorytmy najlepszych wieczorowych, ślubnych oraz dziennych upięć na 2022 rok, Airtouch/handtouch schematyczny rysunek, wybór separacji, połączenie kolorystyczne, rozmieszczenie kolorów, Zaawansowane szkolenie barberskie – MasterClass, Szkolenie fryzjerskie: Mistrz technik strzyżeń damsko-męskich i koloryzacji, Men's Word + Cadent color;
- Gastronomia: Kurs cukierniczy I stopnia, Torty artystyczne zdobione papierem jadalnym, Podstawy cukiernictwa cz. I i II, Ciasta tortowe, Pralina od A do Z, Sztuka mięsa, Słodki stół 2.0, Tradycyjne polskie pieczywo: chleby żytnie i mieszane, Nowa Kuchnia Polska-edycja wiosna i lato, Kuchnia Baskijska, Stek&Company, Torty weselne, Warsztat kulinarny -Tajemnice włoskiej kuchni, Kurs cukierniczy Monodesery – produkcja i aranżacja, Warsztat baristyczny z elementami LatteArt i Skills, Kuchnia gruzińska, Nowoczesne techniki gotowania – kuchnia włoska;
- Rachunkowość/księgowość: Samodzielny księgowy, Windykacja należności dla jednostek gminnych w praktyce, Polski Ład – zmiany w podatkach, Kurs podatkowy dla samodzielnych księgowych, Kadry i płace-praktyczne warsztaty z zakresu wynagrodzeń, prawa pracy, PPK - Zmiany istotne 2022, Akademia PIT, CIT dla profesjonalistów z uwzględnieniem zmian na 2022 r., Akademia VAT dla profesjonalistów z uwzględnieniem zmian na 2022 r., Akademia prawa pracy, płac i ZUS dla profesjonalistów z uwzględnieniem zmian na 2022 r., Optymalizacja podatkowa, czyli jak zmniejszyć obciążenia podatkowe, i inne zobowiązania publicznoprawne w polskim łańdźie w praktyce, Kurs płace dla średniozaawansowanych, Kurs rachunkowości budżetowej dla JST i ich jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, Elektroniczna komunikacja z ZUS oraz innymi instytucjami w praktyce – kurs online (PŁATNIK 10.02.002, ePUAP i PUE), Kadry od podstaw – kurs, Płace i rozliczenia ZUS 2022 – kompleksowy kurs od podstaw, Kurs rachunkowości zarządczej od podstaw, Zmiany w rachunkowości, wynagrodzeniach, podatkach związane z wprowadzeniem Nowego Ładu;
- Florystyka: Indywidualny kurs florystyczny – wystawiennictwo i techniki sprzedaży;
- Kompetencje cyfrowe: Copywriting for social media – kurs zaawansowany, Social media i wideomarketing;
- Szkolenia językowe: Zarządzanie i współpraca z pracownikami narodowości ukraińskiej z podstawami języka ukraińskiego, Język ukraiński – zaawansowane szkolenie językowe;
- Sprzedaż: Narzędzia sprzedaży i promocji firmy w internecie oraz strategia rozwoju, Cyfrowa rewolucja: proces sprzedaży B2B i B2C na LinkedIn i Facebook, Nowoczesne metody oferowania towarów dla pozyskania i utrzymania klientów w sprzedaży internetowej, Profesjonalna obsługa gościa hotelowego połączona z technikami sprzedaży usług;
- Inne: Monter instalacji wentylacyjnej, klimatyzacji i rekuperacji, Projektowanie instalacji grzewczych z uwzględnieniem aktualnych norm. Zastosowanie nowoczesnych technik i materiałów, Innowacyjne rozwiązania technologiczne stosowane w technice grzewczej i instalacjach sanitarnych, Kurs kosztorysowania. Obsługa programu Norma PRO, Obsługa klienta wewnętrznego i zewnętrznego dla magazynierów, Kurs pedagogiczny dla instruktorów

praktycznej nauki zawodu, Budowa harmonogramów inwestycji budowlanych, Praca socjalna w aspekcie prawnym i praktycznym - praca z rodziną, Składnia normatywna w praktyce zawodowej redaktorów i korektorów, Kamertonowy w pracy pedagogicznej z osobami autystycznymi i niepełnosprawnymi. Terapia dźwiękiem i wibracjami, Program akredytacji szpitali. Omówienie standardów akredytacyjnych wybranych działów, Certyfikowany kontroler jakości antykorozyjnych powłok malarskich, Nowoczesne formy pracy z mieszkańcami DPS;

Tematyka egzaminów: Weryfikacja uprawnień spawalniczych wybraną metodą: 111, 135, 311, 141;

Tematyka studiów podyplomowych: Psychologia Przywództwa (online), Master of Business Administration (MBA) Zarządzanie w Ochronie Zdrowia, Studia podyplomowe z zakresu Podologii;

5. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH TZW. TARCZ ANTYKRYZYSOWYCH

Działania Urzędu w 2022 roku w zakresie realizacji zadań związanych ze wsparciem przedsiębiorców w ramach tzw. **Tarczy Antykryzysowej**, tj. przeciwdziałaniem skutkom kryzysu gospodarczego wywołanym pandemią koronawirusa COVID-19, skierowane były do grupy przedsiębiorców z **określonych** w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 2021 r. **PKD** (56.30.Z - *Przygotowywanie i podawanie napojów*, 93.29.A - *Działalność pokojów zagadek, domów strachu, miejsc do tańczenia i w zakresie innych form rozrywki lub rekreacji organizowanych w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni*, 93.29.Z - *Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna*), tj. zamkniętych w połowie grudnia 2021 r. klubów, dyskotek, a także innych miejsc ofertujących rozrywkę i rekreację w pomieszczeniach zamkniętych.

Środki finansowe otrzymane od Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej zostały wypłacone łącznie **4 podmiotom**, w ramach dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikro i małego przedsiębiorcy, który odnotował spadek obrotów i prowadził działalność o określonym kodzie PKD, na łączną kwotę **20 000,00 zł**.

6. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE POMOCY UCHODŹCOM Z UKRAINY

W dniu 12 marca 2022 r. zostały ogłoszone przepisy *ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* umożliwiające rejestrację obywateli Ukrainy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy oraz zezwalające na podejmowanie zatrudnienia przez obywateli Ukrainy legalnie przebywających na terytorium RP (tekst jednolity Dz.U. z 2023, poz. 103 z późn. zm.).

W Powiatowym Urzędzie Pracy w okresie od 24 lutego 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. zarejestrowano **143 obywateli Ukrainy** jako bezrobotnych, zaś **59** uzyskało status poszukującego pracy. Kobiety stanowiły 95% wszystkich zarejestrowanych.

Zgodnie z ww. przepisami podmiot powierzający wykonywanie pracy jest zobowiązany do powiadomienia w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę podmiotu lub miejsce zamieszkania podmiotu, o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi. Powiadomienie następuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego *PRACA.GOV.PL*. Do dnia 31.12.2022 r. w systemie zarejestrowano **4674** powiadomień o zatrudnieniu obywateli Ukrainy. Zawody w których zostały zatrudnione osoby to m.in.: pracownik restauracji (kucharz, kelner, pomoc kuchenna), sprzątaczką, pokojową, pomoc krawiecką, szwaczka, pracownik magazynowo – biurowy (czynności kompletowania, pakowania towarów, czynności logistyczne, sortowanie paczek, obsługa wózka jezdniowego), pracownik produkcji, pracownicy w gospodarstwach rolniczych i ogrodniczych, pomocnik tapicera, cieśla, monter, operator maszyn i urządzeń.

W dniu 22.04.2022 r. tutaj Urząd zorganizował Targi Pracy, na które zgłosili się również obywatele Ukrainy poszukujący zatrudnienia na terenie powiatu tarnogórskiego. W Targach wzięło udział 19 pracodawców, którzy dysponowali 265 ofertami zatrudnienia dla osób bezrobotnych z Polski i Ukrainy.

Tut. Urząd od lipca do grudnia 2022 r. realizował we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach i urzędami pracy woj. śląskiego Program aktywizacyjny dla cudzoziemców pn. „**Wsparcie cudzoziemców przez PSZ województwa śląskiego**”. Grupę docelową stanowiło 10 kobiet z Ukrainy, legalnie przebywających w Polsce, które przybyły w związku z prowadzonymi na terenie ich kraju działaniami zbrojnymi. Panie skorzystały z doradztwa zawodowego oraz kursów zawodowych wraz z nauką języka polskiego branżowego. Po zakończeniu wsparcia 3 osoby podjęły zatrudnienie.

7. REALIZACJA ZADAŃ DOTYCZĄCYCH AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY

W 2022 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach dysponował na aktywizację osób bezrobotnych środkami w wysokości **12.446,87 tys zł**.

Środki, które zostały przyznane powiatowi tarnogórskiemu na aktywizację osób bezrobotnych:

a) środki Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego:

⇒ środki Funduszu Pracy w ramach tzw. **algorytmu** to kwota **6.710,98 tys zł**,

W ramach **posiadanych środków przyznanych algorytmem** realizowano:

- Program Aktywizacja i Integracja oraz
- Program specjalny pn. „Czas do pracy”.

⇒ pozostała kwota – **5.394,89 tys zł**, to środki uzyskane w ramach **dodatkowych** projektów i konkursów:

- ze **środków pozostających w dyspozycji Ministra Rodziny i Polityki Społecznej** PUP Tarnowskie Góry pozyskał środki we współpracy z WUP Katowice na realizację projektu pilotażowego pn. **„Indywidualizacja od nowa – podejście case management w PSZ województwa śląskiego” - 276,59 tys zł**,
- ze **środków pozostających w dyspozycji Ministra Rodziny i Polityki Społecznej** PUP pozyskał środki we współpracy z WUP Katowice na realizację **programu aktywizacyjnego dla cudzoziemców „Wsparcie cudzoziemców przez PSZ województwa śląskiego” – 43,19 tys zł**,
- w ramach środków z **Europejskiego Funduszu Społecznego** realizowane były następujące projekty:
 1. projekt pozakonkursowy **„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (V)” Poddziałanie 1.1.1 PO WER – 2.509,10 tys zł**,
 2. projekt pozakonkursowy **„Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (IV)” Działanie 7.2 RPO WSL – 2.566,01 tys zł**.

b) środki z **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 341,00 tys. zł**

Dzięki środkom finansowym będących w posiadaniu Urzędu w 2022 r. zaktywizowano łącznie ponad **830 osób** bezrobotnych.

Osoby bezrobotne skorzystały z różnych form aktywizacji zawodowej: staży, szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych, robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, dotacji na otwarcie własnej działalności gospodarczej, zatrudnienia w ramach refundowanego miejsca pracy, bonów na zasiedlenie, bonów zatrudnieniowych oraz dofinansowania wynagrodzenia dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Program specjalny pn. „Czas do pracy”

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach realizując zadania w imieniu Starosty Powiatu Tarnogórskiego w zakresie polityki rynku pracy rozpoczął w styczniu 2022 r. realizację programu specjalnego „Czas do pracy”.

Grupę docelową programu „Czas do pracy” stanowiło 20 osób, należących do co najmniej jednej z poniższych grup:

- długotrwale bezrobotny,
- bezrobotny do 30 roku życia, oraz
- bezrobotny powyżej 50 roku życia,

nieaktywnych na rynku pracy, w stosunku do których wcześniej zastosowane usługi i instrumenty rynku pracy okazały się niewystarczające do powrotu na rynek pracy bądź utrzymania miejsc pracy.

W ramach programu specjalnego bezrobotni skorzystali ze wsparcia w postaci **staży** – 4 osoby oraz zatrudnienia w ramach **robót publicznych** – 10 osób, środki na rozpoczęcie własnej **działalności gospodarczej** przyznano 6 osobom. Uczestnicy programu mogli korzystać z pomocy doradcy zawodowego i pośrednika pracy przez cały czas jego trwania aż do podjęcia zatrudnienia. Jako element specyficzny wspierający zatrudnienie każdy z uczestników otrzymał *pakiet mobilizujący* w wysokości 1 000,00 zł, w skład którego weszło urządzenie multimedialne – tablet z zainstalowaną aplikacją do poszukiwania pracy oraz bon wizerunkowy.

Środki pozostające w dyspozycji Ministra Rodziny i Polityki Społecznej:

- **Projekt pilotażowy „Indywidualizacja od nowa – podejście case management w PSZ województwa śląskiego”**

W odpowiedzi na ogłoszony w 2021 r. nabór na projekty pilotażowe pod nazwą „Nowe spojrzenie – nowe możliwości” PUP Tarnowskie Góry w porozumieniu z WUP Katowice

i Powiatowymi Urzędami Pracy w Kłobucku, Raciborzu i Żywcu złożył wniosek na realizację **Programu Pilotażowego** pn. „*Indywidualizacja od nowa – podejście case management w PSZ województwa śląskiego*”. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie i po podpisaniu w listopadzie 2021 r. umowy przystąpiono do jego realizacji.

Celem projektu realizowanego w okresie listopad 2021 – grudzień 2022 była poprawa sytuacji osób długotrwale bezrobotnych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, borykających się jednocześnie z wieloma złożonymi problemami poprzez wdrożenie kompleksowego modelu wsparcia opartego na elementach metody *case management*.

W 2022 roku wydatkował środki w wysokości 276 587,24 zł. W ramach programu 10 osób bezrobotnych skorzystało ze wsparcia psychologicznego oraz wsparcia indywidualnego doradcy zawodowego i trenera pracy, a następnie zostało skierowanych na szkolenie zawodowe, po którym 2 osoby podjęły zatrudnienie, natomiast 8 osób skierowano do odbycia stażu celem nabycia umiejętności i kwalifikacji zawodowych. Po zakończeniu udziału w stażach 3 osoby podjęły zatrudnienie. Łącznie 5 osób podjęło zatrudnienie.

➤ **Program aktywizacyjny dla cudzoziemców pn. „*Wsparcie cudzoziemców przez PSZ Województwa Śląskiego*”**

W okresie od lipca do grudnia 2022 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach realizował projekt pn. „*Wsparcie cudzoziemców przez PSZ Województwa Śląskiego*”. Liderem projektu był Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach. Wartość projektu dla PUP Tarnowskie Góry wynosiła 43 185 zł. Grupę docelową stanowiło **10** kobiet z Ukrainy legalnie przebywających w Polsce, które przyjechały w związku z prowadzonymi na terenie ich kraju działaniami zbrojnymi. Osoby zakwalifikowane skorzystały z następujących działań: doradztwa zawodowego, w tym profilowania potrzeb i potencjału zawodowego; kursów zawodowych wraz z nauką języka polskiego branżowego oraz ze wsparcia w procesie pośrednictwa pracy. Po zakończeniu wsparcia 3 osoby podjęły zatrudnienie w zawodzie zgodnym z nabytymi kwalifikacjami zawodowymi.

Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego:

1. Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (V)

PUP Tarnowskie Góry w roku 2021 rozpoczął realizację projektu pozakonkursowego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Poddziałanie 1.1.1. pt. „*Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim (V)*”. W ramach złożonego wniosku na realizację projektu w **roku 2022** uzyskano kwotę **2.509,10 tys. zł** dofinansowania ze środków EFS (nie przewidziano wkładu własnego). Realizacja projektu przypadała na okres 01.01.2021 r. - 31.12.2022 r. Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie tarnogórskim, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET) oraz:

- osób niepełnosprawnych,
- długotrwale bezrobotnych,
- osób bezrobotnych o niskich kwalifikacjach.

Realizacja programu pozwoliła na rekrutację i wyłonienie w roku 2022 grupy **119** uczestników, w tym **71** kobiet.

W ramach projektu zorganizowano:

- **staże dla 42 osób,**
- **16 osób** podjęło zatrudnienie w ramach **prac interwencyjnych,**
- **8 osób** uzyskało **bon na zasiedlenie,**
- **53 osoby** otrzymały **jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.**

2. Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (IV)

PUP w roku 2019 rozpoczął realizację projektu pozakonkursowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego Działanie 7.2 pt. „*Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach (IV)*”. W ramach złożonego wniosku na rok 2022 uzyskano kwotę **2.566,01 tys zł** - dofinansowanie ze środków EFS (nie przewidziano wkładu własnego). Realizacja projektu przypadała na okres 01.01.2019-31.12.2022. Celem projektu jest zwiększenie możliwości

zatrudnienia osób powyżej 30 roku życia pozostających bez pracy, zarejestrowanych w PUP w Tarnowskich Górach, należących co najmniej do jednej z wymienionych grup:

- a) osoby powyżej 50 roku życia,
- b) kobiety,
- c) osoby niepełnosprawne,
- d) osoby długotrwale bezrobotne,
- e) osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych.

Realizacja programu pozwoliła w 2022 r. na rekrutację i wyłonienie grupy **122** uczestników, w tym 85 kobiet.

W ramach projektu zorganizowano:

- **przygotowanie zawodowe dorosłych dla 1 osoby**
- **staże dla 42 osób,**
- zorganizowano **prace interwencyjne dla 24 osób,**
- **51 osób uzyskało jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,**
- zatrudniono **4 osoby w ramach refundowanego stanowiska pracy.**

Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)

W ramach środków PFRON tut. urząd realizował zadania wynikające z *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*. W 2022 roku na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych Rada Powiatu Tarnogórskiego ze środków PFRON przeznaczyła kwotę **341,0 tys. zł.** Środki te pozwoliły na:

- finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy;
- przyznanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej;
- dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej;
- finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych, w tym także poniesionych przez pracodawcę.

W 2022 roku zaktywizowano ze środków PFRON **12** osób niepełnosprawnych. Na szkolenie skierowano **1** osobę. Do odbycia **stażu** zawodowego zostało skierowanych **7** osób, zorganizowano **prace interwencyjne** dla **1** osoby. Ponadto w ramach posiadanych środków

2 osoby otrzymały środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej oraz **1** osoba uzyskała zatrudnienie na refundowanym stanowisku pracy.

Wydatki na poszczególne formy aktywizacji w roku 2022 prezentuje poniższa tabela:

Tabela 12. Wydatkowanie środków w ramach PFRON w roku 2022

Forma aktywizacji	Środki wydatkowane
Staże	76.270,00 zł
Prace interwencyjne	8.354,00 zł
Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	168.000,00 zł
Refundacja kosztów doposażenia stanowiska pracy	84.000,00 zł
Szkolenia	4.415,00 zł
RAZEM	341.039,00 zł

Źródło: opracowanie własne PUP Tarnowskie Góry.

8. DODATKOWE DZIAŁANIA URZĘDU MAJĄCE NA CELU PODNIESIENIE JAKOŚCI OFEROWANYCH USŁUG

PARTNERSTWO LOKALNE NA RZECZ REGIONALNEGO RYNKU PRACY

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach przystąpił do Partnerstwa Lokalnego na Rzecz Regionalnego Rynku Pracy, którego uczestnikami są: Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, 26 powiatowych urzędów pracy z województwa śląskiego, oraz Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie. Partnerstwo zawiązało się w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć i projektów na rzecz rozwoju regionalnego rynku pracy, przedsiębiorczości oraz rozwoju zasobów ludzkich, inicjowania zmian o charakterze prawnym oraz organizacji spotkań i konferencji. Podczas 12. Edycji **Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw**, który odbył się w dniach 20-22.11.2022 r. w Katowicach, w ramach Partnerstwa został zorganizowany **panel dyskusyjny** pt. „**Regres czy progres śląskiego rynku pracy?**”.

W trakcie wydarzenia zorganizowano również uroczystość wręczenia nagród i wyróżnień w ramach konkursu „**Lider śląskiego rynku pracy**” zorganizowanego przez śląskie urzędy pracy – główną nagrodę i prestiżowy tytuł „Lider śląskiego rynku pracy” otrzymała zgłoszona przez PUP Tarnowskie Góry p. Aneta Pasieka, która założyła pierwsze w powiecie tarnogórskim niepubliczne przedszkole „Bajkowy Zameczek”.

V DZIEŃ OTWARTY DLA PRACODAWCÓW w ramach EUROPEJSKICH DNI PRACODAWCÓW

W dniu **18 maja 2022 r.** w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach zorganizowano **V Dzień Otwarty dla Pracodawców** w ramach Europejskich Dni Pracodawców.

W trakcie sesji ogólnej poruszono następujące zagadnienia:

- 1) Finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS);
- 2) Wsparcie pracodawców w aktywizacji zawodowej bezrobotnych – omówienie podstawowych instrumentów i usług rynku pracy oferowanych przez Publiczne Służby Zatrudnienia;

- 3) Jak zatrudnić cudzoziemca spoza UE i obszaru EOG – procedura oświadczeniowa, zezwolenia na pracę sezonową ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań dotyczących obywateli Ukrainy.

Pracodawcy mogli skorzystać z indywidualnych konsultacji z pracownikami PUP Tarnowskie Góry.

BADANIA LOKALNEGO RYNKU PRACY

Na przełomie sierpnia i września 2022 r. przeprowadzono **badanie lokalnego rynku pracy**, którym objęto 160 pracodawców i 307 bezrobotnych z powiatu tarnogórskiego.

Badanie miało na celu scharakteryzowanie lokalnego rynku pracy. Badania wykorzystywane są przy podejmowaniu działań z zakresu aktywizacji zawodowej lokalnego rynku pracy.

Zakres badań obejmował takie obszary jak:

- demografia mieszkańców powiatu;
- charakterystyka gospodarcza powiatu;
- analiza SWOT powiatu tarnogórskiego.

W charakterystyce pracodawców powiatu tarnogórskiego można znaleźć dane dotyczące:

- prognozy wzrostu zatrudnienia i zapotrzebowania na kadry w perspektywie roku;
- określenia poziomu zatrudnienia cudzoziemców oraz planów zatrudnieniowych;
- ocenę lokalnego rynku edukacyjnego przez badanych pracodawców.

VI REGIONALNE FORUM DORADZTWA ZAWODOWEGO

W dniach **17-28 października 2022 r.** doradcy zawodowi PUP Tarnowskie Góry uczestniczyli w **VI Regionalnym Forum Doradztwa Zawodowego**. Zorganizowane ono było dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, ich rodziców i nauczycieli w formie indywidualnych konsultacji z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych. Celem było zapewnienie wszystkim zainteresowanym kontaktu z doradcami zawodowymi, przybliżenie lokalnego rynku pracy i wymagań jakie stawiają pracodawcy wobec przyszłych pracowników, a uczniom udzielenie wsparcia w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych.

XIV OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ KARIERY (OTK)

W ramach **XIV Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery**, przeprowadzanego pod hasłem: „**ZŁAP ZA STERY DO SWOJEJ KARIERY**” Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach we współpracy z Miastem Tarnowskie Góry zorganizował **19 października 2022 r.** w Tarnogórskim Centrum Kultury **spotkanie i szkolenie metodyczne** dla szkolnych doradców zawodowych i pedagogów. W czasie spotkania przedstawiciel Kuratorium Oświaty w Katowicach przekazał informacje nt. „Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2023”, doradca zawodowy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach poprowadził szkolenie nt. „Wielokulturowość w doradztwie zawodowym – wybrane zagadnienia. Wsparcie nauczycieli pracujących z osobami z doświadczeniem uchodźstwa / migracji”.

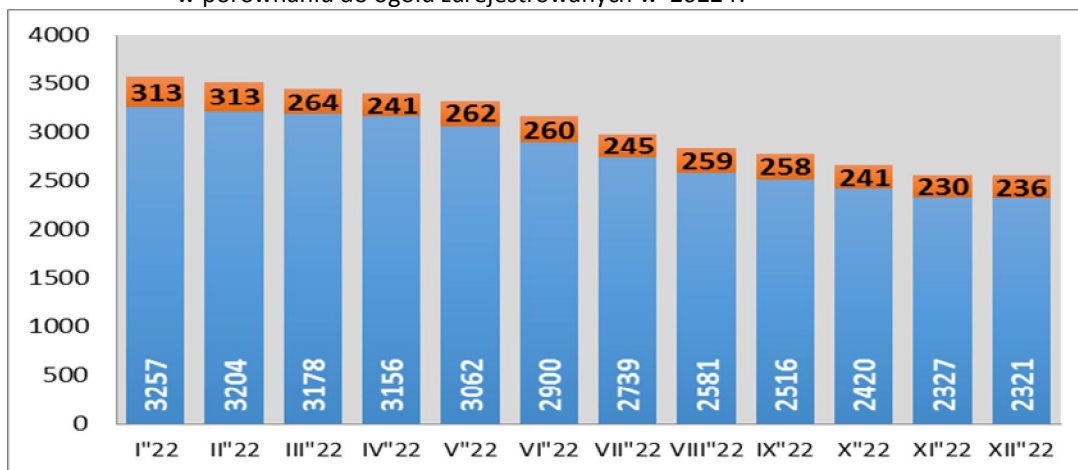
9. INFORMACJA DOTYCZĄCA EWIDENCJI BEZROBOTNYCH I ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU BEZROBOCIA ZA 2022 ROK

9.1. PASYWNE DZIAŁANIA URZĘDU OGRANICZAJĄCE SKUTKI BEZROBOCIA - BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Na dzień 31 grudnia 2022 r. w ewidencji urzędu figurowało ogółem **2.321** osób bezrobotnych, w tym **236** osób posiadających **prawo do zasiłku** dla bezrobotnych, co stanowiło 10,2% ogółu bezrobotnych (2021 r. – 9,3%).

Poniższy wykres prezentuje zestawienie osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych do ogólnej liczby zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w poszczególnych miesiącach 2022 roku:

Wykres 11. Liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w porównaniu do ogółu zarejestrowanych w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Trwająca epidemia koronawirusa COVID-19 przyczyniła się do korzystania przez bezrobotnych z usług elektronicznych (możliwość rejestracji, wyrejestrowania, złożenia wszelkich wniosków, dostarczenia dokumentów) zarówno poprzez dedykowany portal: praca.gov.pl, jak również poprzez portal EPUAP.

W 2022 r. w PUP Tarnowskie Góry odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych. W ciągu roku zarejestrowało się **3.772** osób, w tym **716** osób drogą elektroniczną (poprzez dedykowany portal praca.gov.pl). Status osoby bezrobotnej utraciło **4.579** osób. Dla porównania w roku 2021 tutaj Urząd zarejestrował 3.138 osób, wyrejestrowano z ewidencji 3.336 osób bezrobotnych.

9.2. POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE I ORZECZNICTWO PROWADZONE PRZEZ PUP – statystyka

Tabela 13. Wykaz wydanych przez Dział Ewidencji i Świadczeń w 2022 r. decyzji i zaświadczeń.

WYDANE DECYZJE ADMINISTRACYJNE ZA OKRES		01.01.2022 – 31.12.2022
1.	Przyznanie statusu osoby bezrobotnej	3772
2.	Utrata statusu osoby bezrobotnej	4579
3.	Przyznanie stypendium (szkolenie / staż / przygotowanie zawodowe dorosłych)	269
4.	Ustalenie statusu – decyzje (zmiana, uchylene decyzji we własnym zakresie w postępowaniu wyjaśniającym)	121
5.	Postanowienia – ustalenie statusu	114
WYDANE ZAŚWIADCZENIA ZA OKRES		01.01.2022 – 31.12.2022
1.	Zaświadczenia o rejestracji i uprawnieniach do zasiłku	4054
2.	Zaświadczenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	303
3.	Zaświadczenia o okresie i wysokości pobierania zasiłku (Rp-7)	57

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Tarnowskie Góry

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI PUP W ROKU 2022

Na koniec **grudnia 2022** r. stopa bezrobocia w powiecie tarnogórskim wynosiła **4,4%** i była niższa od średniej ogólnopolskiej - 5,2%, wyższa natomiast od stopy w województwie śląskim, która wynosiła 3,7%.

	liczba bezrobotnych	stopa bezrobocia
31.12.2021 r. -	3.128	6,0%
31.12.2022 r. -	2.321 (-807)	4,4% (-1,6%)

W 2022 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach podejmował inicjatywy mające na celu rozwój lokalnego rynku pracy. Łącznie na realizację projektów dot. aktywizacji osób bezrobotnych Urząd dysponował kwotą **12.446,87 tys. zł.** Wszystkie środki były wykorzystywane bezpośrednio na aktywizację osób bezrobotnych.

Dzięki wsparciu przez PUP w Tarnowskich Górach ogółem zaktywizowano ponad **830** osób. Pozyskane środki przeznaczone były na działania związane z rozwojem przedsiębiorczości lokalnego rynku pracy; 173 osób bezrobotnych uzyskało dotację na podjęcie działalności gospodarczej (w 2021 r. - 165 osób), pracodawcy utworzyli nowe miejsca pracy. Ponadto bezrobotni skorzystali ze staży, szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych, prac interwencyjnych, robót publicznych, bonów zatrudnieniowych, bonów na zasiedlenie.

Realizując zadania w imieniu Starosty Tarnogórskiego tut. Urząd zrealizował program specjalny pn. „Czas do pracy”, gdzie grupę docelową stanowiło 20 bezrobotnych nieaktywnych na rynku pracy. W ramach programu specjalnego bezrobotni skorzystali ze wsparcia w postaci staży oraz zatrudnienia w ramach robót publicznych. 10 osób otrzymało środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W 2022 r. Urząd kontynuował realizację programu pilotażowego pn. „Indywidualizacja od nowa – podejście case management w PSZ województwa śląskiego”, we współpracy z WUP Katowice oraz PUP Kłobuck, Racibórz, Żywiec, miał on na celu poprawę sytuacji osób długotrwale bezrobotnych będących w trudnej sytuacji życiowej, borykających się z wieloma złożonymi problemami. Dodatkowo łącznie z WUP Katowice i 30 urzędami pracy woj. śląskiego PUP Tarnowskie Góry zrealizował program aktywizacyjny dla cudzoziemców

pn. „*Wsparcie cudzoziemców przez PSZ woj. śląskiego*”. Grupę docelową stanowiło 10 kobiet z Ukrainy legalnie przebywających w Polsce. Uczestniczki skorzystały z doradztwa zawodowego, kursów zawodowych wraz z nauką języka polskiego branżowego.

Ponadto w analizowanym okresie zadania Urzędu nakierowane były na pomoc pracodawcom, m.in. w ramach **Krajowego Funduszu Szkoleniowego**. Na kształcenie ustawiczne pracowników tut. Urząd dysponował kwotą **877,51 tys. zł** (2021 r.– 1.098,5 tys. zł) – dzięki tym środkom 359 osób zatrudnionych w tarnogórskich zakładach pracy miało możliwość uzyskać i uzupełnić wiedzę, umiejętności i kwalifikacje zawodowe.

Przeprowadzono na przełomie sierpnia i września 2022 r. kompleksowe badania lokalnego rynku pracy, które obejmowały zarówno charakterystykę powiatu tarnogórskiego, jak również charakterystykę bezrobotnych i lokalnych pracodawców. Badania wykorzystywane są przy bieżącym podejmowaniu działań z zakresu aktywizacji zawodowej lokalnego rynku pracy.

W **2022** r. łącznie tut. Urząd zajmował się wnioskami dot. **6246** cudzoziemców, w tym:

- wydano 57, tzw. informacji Starosty o możliwości zatrudnienia cudzoziemca (w 2021 r. - 195);
- wydano 79 decyzji ws. zezwolenia na pracę sezonową dla cudzoziemców (w 2021 r. – 220);
- wpisano do ewidencji 6110 oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom (w 2020 r. - 8091 , 2021 r. – 7642).

W 2022 roku Urząd Pracy współpracował z samorządami gospodarczymi z terenu powiatu tarnogórskiego, dzięki czemu w sposób bardziej efektywny i powszechny dociera do środowiska przedsiębiorców i pracodawców ze swoją ofertą usług i instrumentów rynku pracy.

Spis tabel

Nr	Nazwa tabeli	strona
1	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2012-2022	5
2	Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu tarnogórskiego – stan na dzień 31.12.2022 r.	6
3	Bilans bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP Tarnowskie Góry w 2022 r.	7
4	Liczba bezrobotnych kobiet wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2012-2022	10
5	Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych – stan na dzień 31.12.2022 r.	13
6	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg grup zawodów - stan na dzień 31.12.2022 r.	14
7	Obsługa dot. cudzoziemców przez PUP Tarnowskie Góry w latach 2018-2022	20
8	Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które ukończyły szkolenie w 2022 r.	25
9	Obszary zawodowe szkoleń - rok 2022	25
10	Liczba udzielonych dotacji w roku 2022 wg miejsca zamieszkania osoby bezrobotnej ubiegającej się o dotację	28
11	Wydatkowanie środków KFS w latach 2020-2022	36
12	Wydatkowanie środków w ramach PFRON w roku 2022	46
13	Wykaz wydanych przez Dział Ewidencji i Świadczeń w 2022 r. decyzji i zaświadczeń	51

Spis wykresów

Nr	Nazwa wykresu	Strona
1	Bezrobotni zarejestrowani w PUP Tarnowskie Góry w 2022 r. – stan w końcu miesiąca sprawozdawczego	5
2	Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2022 r. – powiat tarnogórski, woj. śląskie, Polska	6
3	Płynność bezrobocia w powiecie tarnogórskim w 2022 r.	7
4	Bezrobotni według wieku – stan na dzień 31.12.2022 r.	8
5	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) – stan na dzień 31.12.2022 r.	9
6	Bezrobotni według wykształcenia – porównanie stanów na dzień 31.12.2021 r. i 31.12.2022 r.	9
7	Bezrobotni według stażu pracy – stan na dzień 31.12.2022 r.	10
8	Struktura wykształcenia bezrobotnych do 30 roku życia – stan na dzień 31.12.2022 r.	11
9	Struktura wieku bezrobotnych długotrwale – stan na dzień 31.12.2022 r.	12
10	Udział bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych – stan na dzień 31.12.2022 r.	14
11	Liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w porównaniu do ogółu zarejestrowanych w 2022 r.	50